

မြန်မာပြည်
အတွေ့အကြုံများ
ကျော်အောင်

Trials in Myanmar
Maurice Collis

မြန်မာပြန်သူ၏ အမှာ

မြန်မာပြည် အတွေ့အကြုံများမှာ မောရစ်ကောလစ်၏ ဘဝ ထုပ္ပတ် တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း ဖြစ်ပါသည်။ ။

ကောလစ်သည် အိုင်းရစ်လူမျိုးတစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး ၁၉၁၂ တွင် မြန်မာပြည်သို့ အိုင် စီ အက် အုပ်ချုပ်ရေးအရာရှိအဖြစ် ရောက်လာသည်။ ။ အမှုထမ်းသက် ဆယ့်ခြောက်နှစ်ရှိသည့် အခါ စစ်ကိုင်း အရေးပိုင်တာဝန်မှ ရန်ကုန် အရေးပိုင်တာဝန်သို့ ပြောင်းရွှေ့ထမ်းရွက်ရသည်။ ။ ရန်ကုန် အရေးပိုင်၏ တာဝန်ဝတ္တရားများ တွင် ခရိုင်ရာဇဝတ် တရားသူကြီး တာဝန်တစ်ခုလည်း ပါသည်။ ။ ထိုကာလကား ၁၉၂၈ ဇူလိုင်မှ ၁၉၃၀ အောက်တိုဘာ အထိ ဖြစ်လေသည်။ ။

သူ၏ မြန်မာပြည် အတွေ့အကြုံများ ကာလသည် ထိုကာလပင် ဖြစ်သည်။ ။ ထိုကာလကို အခြေခံကာ သူ တွေ့ကြုံခဲ့ရသည့် လူပုဂ္ဂိုလ်များ ၊ အဖြစ်အပျက်များ ၊ အရေးအခင်းများ ၊ စစ်ဆေးခဲ့ရသည့် အမှုများ အကြောင်းကို ဤစာအုပ်တွင် အသေးစိတ် ဖော်ပြထားသည်။ ။ ထိုသို့ ဖော်ပြရာတွင် ကောလစ်သည် မည်သူ့မျက်နှာကိုမျှ မထောက်ခံပေ။ အထူးသဖြင့် အင်္ဂလိပ်အရာရှိလောက၏ စိတ်သဘောထားကို သူ ထင်မြင်သည့် အတိုင်း ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း တင်ပြခဲ့လေသည်။ ။

အမှန်စင်စစ် ထိုကာလသည် ကောလစ်အဖို့ ရော မြန်မာသမိုင်း အဖို့

ပါ ထူးခြားသည့် အချိန် ဖြစ်သည်။ ။

ကောလစ်အတွက်မူ သူ၏ အမှုထမ်းသက်တစ်လျှောက်လုံးတွင် စိတ် အရှုပ်ရဆုံး အချိန်ပိုင်း ဖြစ်သည် ဟု ဆိုသင့်သည်။ ။ တရားဥပဒေအလို အတိုင်း မှန်မှန်ကန်ကန် တရားစီရင်ရာတွင် အင်္ဂလိပ်အသိုင်းအဝိုင်း၏ မျက်နှာကို စောင်းငဲ့ကြည့်ရှုရသည့် အခါများ ကြုံရသည်။ ။ သို့သော် ကောလစ်သည် တရားချိန်ခွင့်ညွှာကို အတိမ်းအစောင်းမခံဘဲ ဖြောင့်မတ်စွာ စီရင်ခဲ့သည်။ ။ သို့ဖြစ်ရာ ကောလစ်မှာ အုပ်ချုပ်သူ အင်္ဂလိပ်အလို ကျ အမှုထမ်းကောင်း မဖြစ်လာ။ ကောလစ်သည် "အင်္ဂလိပ်လူ" မဟုတ်။ ။ ရန်ကုန်တွင် အာဏာရ အင်္ဂလိပ်အသိုင်းအဝိုင်းက သူ့ကို ဝိုင်းပယ်စပြုလာ သည်။ ။ ပဲခူးကလပ်၊ ဘုတ်ကလပ်၊ ဂျင်မခါနာကလပ်တို့ တွင် ကောလစ် ဝင်လာလျှင် နှာခေါင်းရှုံ့လာကြသည်။ ။

၁၉၃၀ မြန်မာပြည်ကိုလည်း ကြည့်ပါဦး။

၁၉၃၀ မြန်မာပြည်သည် နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး၊ အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေး သမိုင်းမှတ်တိုင်သစ်များ စိုက်ထူနေသည့် ကာလ ဖြစ်လေသည်။ ။ ပြည်သူတစ်ရပ်လုံး အနေဆင်းရဲ၊ အစားဆင်းရဲကာ ဆူပူအုံကြွမှုများ ဖြင့် နိုင်ငံရေး ဒီရေမြင့်တက်လာသည်။ ။

ထိုနှစ် ၁၉၃၀ မှာ ပင် ကုလားမြန်မာ ရိုက်ပွဲဖြစ်ပွားသည်။ ။ ထိုနှစ် ၁၉၃၀ မှာ ပင် ရန်ကုန်ထောင်ထသည်။ ။ ထိုနှစ် ၁၉၃၀ မှာ ပင် ဆိုင်မွန် ကော်မရှင် အပြန်တွင် ခွဲရေးတွဲရေးသမားများ လှုပ်ရှားလာသည်။ ။ ခွဲရေး တွဲရေးကို အကြောင်းပြုကာ ဂျီစီဘီအေ မြန်မာအသင်းချုပ်ကြီး နှစ်ခြမ်းကွဲသည်။ ။ ဒိုင်အာခီ ငါးထောင်စား ဝန်ကြီးချုပ်များ သည် အုပ်ချုပ်ရေးအသစ်တွင် ရာထူးမပြုတ်ရန် နောက်လိုက်စုနေကြသည်။ ။ ထိုနှစ် ၁၉၃၀ မှာ ပင် ဘုရင်ခံ ဆာချားအင်းနစ်သည် နိုင်ငံရေးရောဂါကြောင့်

နာဖျားမကျန်းဖြစ်ကာ ခွင့်လေးလယူပြီး အင်္ဂလန်သို့ ပြန်သည် ။ ထိုနှစ် ၁၉၃၀ မှာ ပင် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးချုပ် ဆာဂျေအေမောင်ကြီးသည် ဆာချားအင်းနစ်၏ နေရာ၌ ခေတ္တဘုရင်ခံ ဖြစ်လာသည် ။ ထိုနှစ် ၁၉၃၀ မှာ ပင် ဆရာစံ ခေါင်းဆောင်သည့် လယ်သမားအရေးအခင်း ပေါ်လာသည် ။

ဤသို့ဖြင့် မြန်မာပြည်သည် သမိုင်းမှတ်တိုင်သစ်များကို တစ်တိုင်ပြီး တစ်တိုင် စိုက်ထူနေလေသည် ။

မြန်မာတို့ က လိုချင်သည် မှာ "ဟု မ်းမရူး" ခေါ် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေးပင် ဖြစ်သည် ။ ၁၉၂၂ တွင် အင်္ဂလိပ်က အတုအယောင် ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ရေးဖြစ်သည့် "ဒိုင်အာခီ" ကို အတင်းထိုးပေးသည် ။ မြန်မာတို့ သည် "အသုံးထူးသည့် ဟု မ်းမရူးကို နှလုံး မမြူးနိုင်သဖြင့် မပြုံးနိုင်၊ မရယ်နိုင်" ရှိခဲ့ကြလေသည် ။ ဒိုင်အာခီ အုပ်ချုပ်ရေးသည် လည်း ခေါင်းဆောင်တွေ ငါးထောင်စား ဝန်ကြီးချုပ်ရာထူး လှကြရင်း အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်လာသည် ။

ထိုကာလမှာ ပင် ကောလစ်သည် ရန်ကုန်ခရိုင် တရားသူကြီး ဖြစ်လာလေသည် ။ ဒိုင်အာခီ အုပ်ချုပ်ရေး အကောင်အထည်ဖော်ရသူ ဖြစ်လာသည် ။ ကောလစ်သည် အင်္ဂလိပ်အလိုတော်ရိတွေ အကြားတွင် မှန်ကန်ပြီး တရားမျှတသည့် စစ်ဆေးမှုများကို ပြုလုပ်နိုင်ခဲ့သည် ။ မှန်ကန်သည့် ဖြစ်ဒဏ်တို့ ကိုလည်း အင်္ဂလိပ်လူမျိုးဘက် မလိုက်ဘဲ စီရင်နိုင်ခဲ့သည် ။

ဆရာစံ ခေါင်းဆောင်သည့် လယ်သမားအရေးတော်ပုံ မဖြစ်ပွားမီ ရက်ပိုင်းအလိုတွင် ကင်မရွန် စစ်ဗိုလ်ကလေးတစ်ယောက်၏ ကားတိုက်မှု စစ်ဆေးရာမှ အစပြုကာ ကောလစ်သည် ဘဝအလှည့်အပြောင်းကို ကြုံ

ခဲ့ ရသည်။ ။

ထိုကာလတွင် ပေါ်ပေါက်လာသည့် အဖြစ်အပျက်အားလုံးသည် ရန်ကုန်တရားသူကြီးဖြစ်သည့် ကောလစ်နှင့် တစ်နည်းမဟုတ်တစ်နည်း ပတ်သက်လာရသည်။ ။ ထိုအခါ ကောလစ်သည် ဆင်ခြင်တုံတရားကို လက်ကိုင်ပြုကာ တရားမျှတအောင် စစ်ဆေးစီရင်နိုင်ခဲ့လေသည်။ ။

ကောလစ်ကို ၁၈၈၉ တွင် မွေးဖွားသည်။ ။ အောက်စဖို့ တက္ကသိုလ် ၌ ပညာသင်ကြားခဲ့ပြီး ဂုဏ်ထူးဖြင့် အောင်မြင်ကာ အိန္ဒိယ ပဋိညာဉ်ခံ ဝန်ထမ်း(အိုင်စီအက်)အဖြစ် မြန်မာပြည်သို့ ရောက်လာသည်။ ။

အိုင်စီအက် ဆိုသည် မှာ အင်္ဂလိပ် အုပ်ချုပ်ရေးလောကတွင် ထိပ်တန်းရာထူးဖြစ်သည်။ ။ လူတော်များ သာ ဝင်ခွင့်ရသည့် ရာထူးမျိုးဖြစ်သည်။ ။ အိန္ဒိယပြည်နှင့် မြန်မာပြည်တို့ ကဲ့သို့ ကိုလိုနီများ တွင် အင်္ဂလိပ် အလိုကျ အုပ်ချုပ်ပေးရသည်။ ။ ပင်စင်ယူလျှင် အမှုထမ်းကောင်းဘွဲ့၊ ဆာဘွဲ့ စသည့် ဘွဲ့ထူးဂုဏ်ထူးများ ချီးမြှင့်သူကောင်းပြု ခံရတတ်သည်။ ။

သို့ငြားလည်း အိုင်စီအက် မစ္စတာကောလစ်မှာ ဤအတန်းအစား ထဲတွင် မပါ။ သူသည် အရေးပိုင်လုပ်ရင်း မြန်မာကျေးလက်နှင့် ရင်းနှီးလာသည်။ ။ မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုထုံးစံ အစဉ်အလာတို့ ကို လေးစားချစ်ခင်လာသည်။ ။ မြန်မာ့ယုံကြည်ကိုးကွယ်မှုကို လေ့လာလိုက်စားသည်။ ။

အုပ်စိုးသူ အင်္ဂလိပ်က မြန်မာတွေကို လူရိုင်းများ ၊ အတွေးအခေါ်အားဖြင့် အောက်တန်းကျသူများ ၊ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် မတန်သူများ ဟု မြင်သည် ကို ကောလစ်က တတ်နိုင်သမျှ ချေဖျက်သည်။ ။ "ဝိတိုရိယ ဘုရင်မကြီးခေတ်က နေမဝင်အင်ပါယာကြီး၏ ကြီးမြတ်ခြင်းကို ထိန်းသိမ်းရမည်" ဟူသော အင်္ဂလိပ်အိုင်စီအက်တို့ ၏ ကျင့်ဝတ်ကို သူ မခံယူ။ အအုပ်စိုးခံ မြန်မာတို့ ၏ အမှုကိစ္စမှန်သမျှ "မြန်မာ့ရှေ့

နေကြီး" သဖွယ် အယူခံတတ်သည် မှာ သူ၏ ကျင့်ဝတ်တစ်ခုလို ဖြစ်လာသည်။ ။ ၁၉၃၀ ဝန်းကျင်ကတည်းကပင် မြန်မာတို့ သည် ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် ထိုက်တန်သူများ ဖြစ်သည် ဟူ၍ အခါအခွင့်ရတိုင်း ထုတ်ပြောခဲ့သည်။ ။ မြန်မာတို့ အကြောင်းကို ဗြိတိသျှပါလီမန်က သိအောင် ကောလစ်က မြန်မာခေါင်း ဆောင်တို့ အား အဆက်အသွယ် ရှာပေးခဲ့သည်။ ။ မြန်မာ့ဆန္ဒကို အင်္ဂလိပ်နားသို့ ပေါက်အောင် ပါလီမန်မှ တစ်ဆင့် ဖောက်ပေးခဲ့သည်။ ။ ဤမျှပင် မြန်မာပြည်အပေါ် သံယောဇဉ်ကြီးခဲ့သည်။ ။

အိုင်စီအက်ဝန်ထမ်း ဖြစ်ခဲ့ငြားလည်း ထိုအလုပ်တွင် သူ မပျော်ပိုက်။ သူသည် စာပေဝါသနာ အထုံကြီးသူဖြစ်သည်။ ။ အိုင်စီအက်ဆိုသည် မှာ အုပ်ချုပ်ရေးတွင် နစ်မြုပ်နေရသူ ဖြစ်သည်။ ။ ပညာရှာမှီးဖို့ အခွင့်အလမ်း ပိတ်သွားပြီ။ မြန်မာပြည်လို ဝေးသီခေါင်သည့် ဒေသတွင် တောမြို့ကလေး တစ်မြို့၌ အခွန်တော်ကောက်ရင်း၊ အမှုစစ်ရင်း အချိန် ကုန်လွန်ခဲ့ရသည်။ ။ သူ့တွင် စကားပြောဖော် ကောင်းကောင်း မရှိ။ စာပေအနုပညာစကား ပြောစရာ လူမရှိ။ အတွေးအခေါ်ပိုင်းတွင် ခေတ်နောက်ကျသည် ထက် နောက်ကျစရာသာ ရှိသည်။ ။ ကမ္ဘာကြီး ဘာဖြစ်နေသည် ကို ချက်ချင်းမသိရ။ သူ အုပ်ချုပ်သည့် မြို့နယ် ကျေးရွာတို့ တွင် အေးအေးချမ်းချမ်းရှိပြီး အခွန်တော်မှန်မှန် ကောက်ခံရေးသည် သာ သူ့ကိစ္စ ဖြစ်လေသည်။ ။ ကာလ အတန်ကြာလာသော် သူသည် ထိုတောနေ ဆင်းရဲသားတို့ ကို ချစ်ခင်နှစ်သက်လာသည်။ ။ အနေရိုး အစားရိုးသည့် သူတို့ ဘဝကို ကိုယ်ချင်းစာတတ်လာသည်။ ။ ထိုအခါ တရားမျှတအောင် အုပ်ချုပ်ဖို့ ကြိုးစားလာရသည်။ ။ ကျေးရွာအနှံ့ လျှောက်လည်သည်။ ။ အတိုင်အတော မှန်သမျှကို နားထောင်ရသည်။ ။ သို့နှင့် အုပ်ချုပ်ရေး အလုပ်တာဝန်တွေ ပိသည် ထက် ပိလာကာ စာရေးဖို့ ၊ စာပေလေ့

လာဖို့ စိတ်မကူးနိုင်တော့။ ကြာသော် အိုင်စီအက် ဘဝကို ငြီးငွေ့လာသည် ။ အလုပ်ဝင်စကမူ အုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်းများမှာ စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းသည် ၊ ပျော်စရာကောင်းသည် ဟု ထင်မိသည် ။ သို့နှင့် သူ့တာဝန်မှာ ခေတ်နောက်ကျနေသော အရှေ့တိုင်းသားတို့ ကို ကြည့်ရှု စောင့်ရှောက်ကာ ပညာသင်ကြားပေးရသည့် သာသနာပြုလုပ်ငန်းမျိုး ဖြစ်သည် ဟု ယုံကြည်လာသည် ။

"ဒီလိုနဲ့ အိုင်စီအက်တွေထဲက စာရေးဆရာ ဖြစ်လာနိုင်တဲ့ တချို့ဟာ လူညွန့်တုံးသွားကြတယ်။ ပဲခူးတိုင်းမင်းကြီးဖြစ်တဲ့ ဆွစ်သင်ဗင့်ဟာ လူတော်တစ်ယောက်ပဲ။ စာရေးဆရာ ဖြစ်မလာဘူး။ ပင်စင်ယူတော့ ဘွဲ့ထူး ခပ်သေးသေးလေးသာ ရတယ်။ သူ့ပြုစုချက်အဖြစ် စာတစ်အုပ် ထွက်မလာခဲ့ဘူး။

"ဂျော့အော်ဝဲကတော့ ဆွစ်သင်ဗင့်လို မဟုတ်ဘူး ၊ သူက အိန္ဒိယ ပုလိပ်ပဋိညာဉ်ခံ ဝန်ထမ်းပဲ။ ဗြိတိသျှ ဗျူရိုကရေစီ ယန္တရားကို စိတ်ပျက်တာနဲ့ စောစောစီးစီးအလုပ်က ထွက်တယ်၊ စာရေးတယ်။ သူ့ဘဝဟာ အရာရှိလုပ်ဖို့ မဟုတ်ဘူး ။ အရာရှိလောကဟာ သူ့အဖို့ လူမှန် နေရာမှန် မဟုတ်ဘူး ဆိုတာ သူ့ကိုယ်သူ သိတယ်။ စောစောပဲ အလုပ်ကထွက်ပြီး စာပေလောကကို ဝင်တယ်" ဟု ကောလစ်က သုံးသပ်သည် ။

"ကျွန်တော်က သူတို့ နှစ်ယောက်ထက် ကံကောင်းတယ်။ အိုင်စီ အက်ရာထူးဝင်စက ဝိတိုရိယဘုရင်မကြီးရဲ့ နေမဝင်အင်ပါယာကြီးကို ထိန်းသိမ်းရမယ်ဆိုတဲ့ အသိစိတ်မျိုးလည်း မရှိခဲ့ဘူး၊ မဝင်ခဲ့ဘူး။ အိုင်စီအက် လုပ်ရင် လခကောင်းမယ်၊ လွတ်လပ်တယ်၊ အသစ်အဆန်းတွေ တွေ့ရ မယ်လို့ ပဲ အောက်မေ့မိတယ်။ အုပ်ချုပ်ရေးဆိုတာကိုတော့ နည်းနည်းလေး မှ စိတ်မဝင်စားဘူး။

"ဒါပေမဲ့ ဝင်မိမှ တော့ မှိတ်ကြိတ်ပြီး စခန်းသွားရတော့တာပဲ။ အထက်အရာရှိတွေ သဘောက ဘယ်လို၊ သူတို့ ကြိုက်တာက ဘယ်လို ဆိုတာတွေ နားမလည်ဘူး။ သူတို့ အကြိုက်ကို သိအောင် ကြိုးစားပြီး ကြိုးကြိုးကုတ်ကုတ် လုပ်တတ်တဲ့ ဝါသနာမျိုးလည်း မပါခဲ့ဘူး။ အဲဒီလို စရိုက်မျိုး ကျွန်တော့်မှာ မရှိဘူး။

"ဒါပေမဲ့ မြန်မာတွေကိုတော့ ချစ်ခင်နှစ်သက်လာတယ်။ ဒါကို အင်္ဂလိပ်အသိုင်းအဝိုင်းက မကြိုက်ဘူးဆိုတာ သိပါရဲ့ ။ ဒါပေမဲ့ ပြုပြင်လို့ မရတော့ဘူး။ ၁၉၁၉ လောက်ကတည်းက အိုင်စီအက်ဘဝက ထွက်ဖို့ စိတ်ကူးတာပဲ။ သတ္တိမရှိတော့ မအောင်မြင်ခဲ့ဘူး။ စာပေလောကနဲ့ လည်း အဆက်အသွယ် မရသေးဘူး။

"ဒီလိုနဲ့ ၁၉၂၈ မှာ ရန်ကုန်ကို ခရိုင်တရားသူကြီးအဖြစ်နဲ့ ပြောင်းလာခဲ့ရတယ်။ အဲဒီရာထူးက ကျွန်တော့်ကို စာရေးဆရာဘဝအရောက် တွန်းပို့လိမ့်မယ်လို့ မမျှော်လင့်ခဲ့ဘူး။

"တာဝန်ကျေပွန်တဲ့ အမှုထမ်းအဖြစ်နဲ့ အစိုးရက ကျွန်တော့်ကို သဘောကျပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ မြန်မာတွေဘက်က လိုက်လွန်းတယ်လို့ ထင်လာတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ အခြေအနေတွေက ပြောင်းလာတယ်။ မြန်မာပြည်ကို အုပ်ချုပ်ရေးသစ်တစ်ခု ပေးမယ့် အရိပ်အယောင် ပေါ်လာတယ်။ ဒီတော့ ဗျူရိုကရေစီစနစ်ကို ကျပ်ကျပ်တည်းတည်း ကျင့်သုံးဖို့ ဆိုတာ ခက်တယ်မဟုတ်လား။ ဒါပေမဲ့ အရာရှိကြီးကြီးပိုင်းနဲ့ အင်္ဂလိပ်ကုန်သည် လောကကတော့ ခေတ်မီဘူး။ ရှေးကလိုပဲ ဓားမိုးအုပ်ချုပ်ချင် ကြတာပဲ။ အင်္ဂလိပ်အကျိုးစီးပွားကို ရှေးရှုချင်ကြတာပဲ။ ခေတ်ပြောင်းလာ ပြီ၊ နိုးကြားလာကြပြီ။ ဒါတွေကို သူတို့ မသိဘူး။ အဲဒီမှာ ကျွန်တော် ဒုက္ခရောက်တာပဲ။ အရာရှိဘဝနဲ့ အောင်မြင်နိုင်ဖို့ လမ်းမမြင်

တော့ဘူး၊ ရာထူးတိုးဖို့ အကြောင်းမရှိတော့ဘူး။"

ဤသည် မှာ ကောလစ်၏ ဖွင့်ဟဝန်ခံချက်တစ်ခုပင် ဖြစ်သည်။ ။

ရန်ကုန်တရားသူကြီးအဖြစ် နောက်ဆုံး အမှုစစ်ဆေးပြီးသည့် အခါ ကောလစ်ကို တရားသူကြီးအဖြစ်မှ ရာထူးတိုးပေးပြီး ယစ်မျိုးမင်းကြီး ဘဝ သို့ ကန်တင်လိုက်သည်။ ။ ထို့နောက် ကောလစ်သည် ခွင့်ယူကာ အင်္ဂလန် သို့ ပြန်သည်။ ။ ယင်းမှာ ၁၉၃၁ ဧပြီတွင် ဖြစ်သည်။ ။ ခွင့်စေ့၍ အင်္ဂလန်မှ ပြန်လာသည့် အခါ မြိတ်မြို့သို့ အရေးပိုင်အဖြစ် ပို့ခံရသည်။ ။ မြိတ်တွင် နှစ်နှစ်ကျော်နေပြီးနောက် အင်္ဂလန်သို့ ပြန်လာသည် တွင် မြန်မာပြည်သည် လည်း အုပ်ချုပ်ရေးအသစ်ရဖို့ နီးလာသည်။ ။ ထိုအချိန်တွင် အိန္ဒိယ ပဋိညာဉ်ခံ ဝန်ထမ်းစည်းကမ်း ပြင်ဆင်သည် နှင့် တစ်နှစ် ပေါင်ကိုးရာ ပင်စင်ရသည် တွင် ကောလစ်လည်း အိုင်စီအက်ဘဝမှ ပင်စင်ယူလိုက် လေသည်။ ။

မြိတ်တွင် အရေးပိုင်အဖြစ် အမှုထမ်းစဉ် စွန့်စားသူ ဆင်မျူရယ် ဂျိုက်ဆိုသူ တစ်ဦး၏ ဘဝဖြစ်စဉ် တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကို လေ့လာခွင့်ကြုံလာသည်။ ။ ယင်းကို အကြောင်းပြုကာ ဆက်လက်လေ့လာပြီး သုတေသန ပြုသည် တွင် ယိုးဒယားဂျိုက် အမည်ဖြင့် အတ္ထုပ္ပတ္တိတစ်ခုကို စတင်ရေးသားသည်။ ။ ဤစာအုပ်သည် ကောလစ်အား စာရေးဆရာဘဝသို့ အရောက်ပို့ခဲ့သည့် စာအုပ်ဖြစ်လေသည်။ ။

ယင်းသို့ အောင်မြင်မှုရရာမှ သူ့မိတ်ဆွေ ဂျီအိတ်ချ်လု၏ မှန်နန်း ရာဇဝင် ဘာသာပြန်ကို ဖတ်မိသည် တွင် မိဖုရားစော ဝတ္ထုကို ရေးခွင့် ကြုံလာသည်။ ။ မိဖုရားစော မှာ လည်း အောင်မြင်သည်။ ။ အောက်စဖို့ တုန်းက ကျောင်းနေဖက် ဂျေဖရီဖေဗာကလည်း "ဖေဗာ အင် ဖေဗာ" စာအုပ်တိုက် ထောင်စဖြစ်ရာ ကောလစ်မှာ ထုတ်ဝေသူ အပူတပြင်း ရှာရန်မလို

။ ဖေဗာက သူ့ကို နောက်စာအုပ်အတွက် ကြိုတင်ငွေပေးကာ ဆက်လက် အရေးခိုင်းသည် တွင် မြန်မာပြည် အတွေ့အကြုံများ စာအုပ် ဖြစ်ပေါ်လာ ရလေသည် ။

မြန်မာပြည် အတွေ့အကြုံများ ကို ၁၉၃၈ တွင် ထုတ်ဝေသည် ။ ထိုစာအုပ် ထွက်သည့် အခါ ကောလိပ်သည် မြန်မာပြည်သို့ ရောက်နေသည် ။ ရှမ်းပြည်နယ်တစ်ခွင် ခရီးလှည့်ရာမှ ပြန် လာပြီးနောက် အင်္ဂလန်သို့ပြန်ရန် ရန်ကုန်၌ သင်္ဘောစောင့်နေစဉ် ဤစာအုပ်သစ်သည် ဆူးလေဘုရားလမ်းရှိ စမတ်အင်မူကာဒမ် စာအုပ်ဆိုင်သို့ ရောက်လာခဲ့သည် ။ ထိုအခါ ရန်ကုန် အင်္ဂလိပ်အသိုင်းအဝိုင်းက နှာခေါင်းရှုံ့ကြသဖြင့် မီရာသင်္ဘောဖြင့် မြန်မာပြည်မှ အမြန်ထွက်ခွာရသည် ။

အင်္ဂလိပ် စာအုပ်ဝေဖန်ရေးလောကက မြန်မာပြည် အတွေ့အကြုံများကို ဧပြီလ၏ ထိပ်တန်းစာအုပ်ကောင်းအဖြစ် ချီးကျူးကြသည် ။ ယင်းကို အကြောင်းပြုကာ အင်္ဂလိပ်လူမျိုးတို့ သည် မြန်မာပြည်အကြောင်း ကို စိတ်ဝင်စားလာကြသည် ။ ကောလိပ်နှင့် ၁၀ တူ အိုင်စီအက်တစ် ယောက်ဖြစ်သည့် ဂျေ၊ ကေ၊ စတင်းဖို့ က မြန်မာပြည် အတွေ့အကြုံများကို ဖတ်အပြီး ကောလိပ်ထံသို့ မြန်မာပြည်မှ စာရေးကာ ချီးကျူး သည် ။ သူ့စာတွင် "ကျွန်တော်လည်း ခင်ဗျား အတွေ့အကြုံများ အကြောင်း၊ အဲဒီအထဲ ဘာတွေပါကြောင်း ကန်းနလစ်ကို အားရပါးရ ပြောမိတယ် ခင်ဗျ။ ဒီတော့ ကန်းနလစ်မျက်နှာဟာ အိုလာပြီး မည်းသည် ထက် မည်းလာတော့တာပဲ။ အဲဒီလိုဖြစ်နေတဲ့ သူ့မျက်နှာကို ကြည့်ပြီး ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ သိပ်ကို ကျေနပ်သွားတာပဲဗျာ"

ဂျာတစတစ်ကန်းနလစ်သည် မြန်မာပြည် အတွေ့အကြုံများကို အကြောင်းပြု၍ ကောလိပ်အား အသရေဖျက်မှုဖြင့် တရားစွဲရန် ရှေ့နေ

များ နှင့် တိုင်ပင်သည် ။ သို့သော်လည်း သူတိုင်ပင်သည့် ရှေ့နေများက တရားစွဲလျှင် နိုင်ဖို့ အကြောင်းမမြင်ဟု ပြောသဖြင့် လက်လျှော့လိုက်ရသည် ဟု ဆိုသည် ။

ဤမျှဖြင့်ကား စာရေးသူ မောရစ်ကောလစ်အကြောင်း သိသာ လောက်ပြီ။

စာရေးသူ မောရစ်ကောလစ်သည် မြန်မာစာဖတ်ပရိသတ်နှင့် စိမ်းသူမဟုတ်ပါ။ သူ့စာအုပ်အများ အပြားကို မြန်မာပြန်ဆိုပြီး ဖြစ်ပါသည် ။ သူ့စာအုပ်အများ အပြားမှာ လည်း မြန်မာ့ရေမြေတွင် သန္ဓေတည်သည့် စာအုပ်များ ၊ ဝတ္ထုများ ဖြစ်ပါသည် ။ ယင်းတို့ အနက် စန္ဒမာလာ၊ မိဖုရားစော၊ Siamese White, Last and First in Myanmar တို့ မှာ ထင်ရှားလူကြိုက်များ သည့် စာအုပ်များ ဖြစ်ပါသည် ။

သူ၏ နောက်ဆုံးထုတ် စာအုပ်မှာ The Journey Up (စာရေးဆရာ လောကသို့) ဟူသော ကိုယ်ရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိပင် ဖြစ်ပါသည် ။

ကောလစ်သည် ၁၉၇၂ တွင် အင်္ဂလန်၌ ကွယ်လွန်ခဲ့လေသည် ။

ကျော်အောင်
၁၅.၁၀.၈၃

၂။ ဧရာဝတီ မြစ်ကမ်းတစ်နေရာ

မကြာမီအချိန်မှာ ပင် မြန်မာပြည် အတွင်းဝန်ရုံးမှ အမိန့်စာတစ်စောင် ရောက်လာသည်။ ။ ခွင့်ရက်စေ့လျှင် ကျွန်တော်သည် စစ်ကိုင်းခရိုင် ၏ အရေးပိုင် တာဝန်ဝတ္တရားကို ယူရမည်ဖြစ်သည်။ ။ ၁၉၁၂ တွင် စစ်ကိုင်း မြို့၌ ကျွန်တော် နေခဲ့ဖူးသည်။ ။ မြန်မာပြည်အလယ်ပိုင်းမှ တောမြို့တစ်ခု ဖြစ်သည် ကို ကျွန်တော် အမှတ်ရလာသည်။ ။ စစ်ကိုင်းသည် ဧရာဝတီ မြစ်ကမ်းနံဘေးတွင် တည်ရှိသည့် မြို့ကလေးတစ်မြို့ ဖြစ်သည်။ ။ တစ်ဖက်ကမ်းတွင် ရှေးမြို့တော်များ ဖြစ်သည့် အင်းဝ၊ မန္တလေး စသည့် မြို့များ တည်ရှိသည်။ ။ စစ်ကိုင်းသည် လည်း တစ်ချိန်က မင်းနေပြည်မြို့တော် ဟောင်းတစ်ခု ဖြစ်ခဲ့သည်။ ။ နိုင်ငံခြားပြည်ထောင်တစ်ခုဖြစ်သည့် တရုတ်ပြည် မင်မင်းဆက်၏ နောက်ဆုံးမင်းဖြစ်သည့် ယွန်လီသည် ၁၆၆၀ တွင် ချန်မင်း၏ ရန်မှ ပုန်းရှောင်ထွက်ပြေး လာပြီး စစ်ကိုင်းတွင် ခိုလှုံနေထိုင်ဖူးသည်။ ။ သို့သော်လည်း စစ်ကိုင်းမှာ ယခုအခါတွင် တိတ်ဆိတ် အေးချမ်းသည့် မြို့ကလေးတစ်ခု ဖြစ်နေပြီ။ မကြာမီမှာ ပင် ထိုမြို့သို့ ပြန်ရောက်ရတော့မည်ဖြစ်သဖြင့် ဘာတွေများ အသစ်အဆန်းတွေ တွေ့ရ မည်လဲဟု စဉ်းစားနေမိသည်။ ။

နောက်တစ်လအကြာတွင် ကျွန်တော်သည် အထုပ်အပိုးတို့ ကို သယ်ဆောင်ကာ စစ်ကိုင်းမြို့ အရှေ့ဘက်ကမ်းသို့ ရောက်လာသည်။ ။ ဧရာဝတီမြစ်ကမ်းမှ အနောက်ဘက် စစ်ကိုင်းရှိရာသို့ မျှော်ကြည့်မိသည်။ ။ စစ်

ကိုင်းမြို့လေးမှာ မီးရောင်လက်လက်ဖြင့် အသက်ဝင်နေသည် ။ မြို့၏ နောက်ဘက်တွင် ရွှေရောင်တဝင်းဝင်း တောက်ပနေသည့် ဘုရား ကျောင်း ကန်များ တည်ရှိရာ စစ်ကိုင်းတောင်ရိုးကို လှမ်းမြင်နေရသည် ။

ထိုဒေသသည် ဗုဒ္ဓသာသနာ စည်ပင်ဖွံ့ဖြိုးရာ ဒေသဖြစ်သည် ။ အေးချမ်းသာယာသည် ။ တိတ်ဆိတ်သည် ။ လန်ဒန်မြို့လို ဆူဆူညံညံ နေရာမှ စစ်ကိုင်းမြို့လို တိတ်ဆိတ်သည့် နေရာသို့ ဖြုန်းခနဲ ရောက်လာရသဖြင့် အပြောင်းအလဲမြန်သည့် အဖြစ်ကို ရုတ်တရက် ခံစားလိုက်ရသည် ။ တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ကူးလာခဲ့ပြီး ကျွန်တော့်ကို ကြိုဆိုသူများအား နှုတ်ဆက်ကာ အလာပသလ္လာပစကားတို့ ပြောရသည် ။ မန်ကျည်းပင်များ ၏ အရိပ် အဝါသ၌ ကျွန်တော်တို့ ပြောဆိုကြရင်း မြို့ထဲသို့ လာခဲ့ကြသည် ။

စစ်ကိုင်းမြို့သည် ယခုအခါတွင် ကျွန်တော့်အဖို့ ထူးဆန်းသည့် ဒေသတစ်ခု ဖြစ်နေသည် ။ မရောက်ဖူးသည့် ဒေသတစ်ခုသို့ ဖြုန်းခနဲ ရောက်လာသူလို ခံစားရသည် ။ ကိုယ်ဝင်ခဲ့သည့် တံခါးသည် လည်း ကိုယ့်နောက်တွင် ပိတ်သွားပြီး၊ ကိုယ့်ရှေ့မှာ ဘာတွေ ရှိသည် ကိုပင် ရုတ်တရက် ဝေခွဲမရ။ မြင်တွေ့ရသမျှ အထူးအဆန်းချည်း ဖြစ်နေသည် ။ မြန်မာပြည် တွင် ကျွန်တော် အနေကြာခဲ့သဖြင့် မြန်မာတို့ အကြောင်း ဂနသေချာ သိထားပြီဟု အထင် ရောက်နေငြားလည်း ယခုမူ ရေခြားမြေခြား ရောက် နေသလားဟု အောက်မေ့မိလာသည် ။ ကျွန်တော့်မှာ မြန်မာ့မြေ မနင်းဖူး သည့် သူစိမ်းတစ်ရံဆံ တစ်ယောက်နှင့် တူနေသည် ။

စစ်ကိုင်းမြို့သည် ထူးခြားသည့် တစ်စုံတစ်ခုကို မျှော်လင့်နေသည် ။ မကြာမီအတွင်း တစ်စုံတစ်ရာ ထူးခြားမည့် အခြေအနေမျိုး ဆိုက် ရော

ကံလာနိုင်စရာ ရှိသည် ကို ကြိုတင် ခန့်မှန်းနေကြသည်။ သူတို့ မြို့သို့ ဘုရင်ခံ ဆာချားအင်းနစ် တိုင်းခန်း လှည့်လည်လာမည်ဖြစ်ကြောင်း အသိပေးထားပြီး ဖြစ်သည်။

"မတ် ၁၄ မှာ ဘုရင်ခံမင်းမြတ် ရောက်လာလိမ့်မယ်" ဟု စစ်ကိုင်း တိုင်းမင်းကြီးက ကျွန်တော့်ကို အသိပေးသည်။ "ကြိုဆိုဖို့ အစီအစဉ် တွေကို ဆောင်ရွက်ပေတော့၊ အားလုံး ခင်ဗျား တာဝန်ယူရမယ်" ဟု သူက ဆိုသည်။

သို့ဖြစ်ရာ ဘုရင်ခံကို ကြိုဆိုဧည့်ခံရန် အစီအစဉ်များကို ပြုလုပ်ရသည်။

မြန်မာတို့ သည် မဏ္ဍပ် ဆောက်လုပ်သည့် အတတ်ပညာ၌ ထူးချွန်ကြသူများ ဖြစ်သည်။ ဝါးနှင့် ရောင်စုံစက္ကူတို့ ကို အသုံးပြုကာ ဧရာဝတီကမ်းနဖူးတွင် ယာယီ မဏ္ဍပ်တစ်ခု ဆောက်လုပ်ရသည်။ သီပေါ ဘုရင်၏ မန္တလေးနန်းတော် ညီလာခံခန်းမပုံစံနှင့် တူသည့် မဏ္ဍပ်ကြီးသည် ပြောင်လက်တောက်ပစွာပင် မြစ်ကမ်းဘေး၌ မားမား ထီးထီး ပေါ်ထွက်လာသည်။ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲတွင် မဏ္ဍပ်နှင့် ပတ်သက်ပြီး ဘဝင် မကျနိုင်သည့် ကိစ္စတစ်ခုကို တွေ့ရသည်။ ယင်းမှာ မဏ္ဍပ် အမိုးအဖြစ် စက္ကူများကို သွပ်ချပ်များ သဖွယ် ဖန်တီးထားခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ရုတ်တရက်ကြည့်လျှင် တကယ့်သွပ်ပြားနှင့် တူသည်။ မြန်မာတို့ သည် အိမ်အမိုးပစ္စည်းအဖြစ် သက်ငယ်ကိုသာ အသုံးပြုကြသည်။ လမ်းဌာန၏ အစီအမံဖြင့် သွပ်ပြားများ အစားထိုးသည် မှာ မကြာသေးပေ။ မီးရေးကိစ္စ အတွက်လည်း စိတ်ချရသည်။ တာရှည်လည်း ခံသည်။ ဘုရင်ခံမင်းမြတ်ကို ဂုဏ်ပြုသောအားဖြင့် မြန်မာလက်သမားကျော်တို့ သည် ဧည့်ခံမဏ္ဍပ်ကို အစွမ်းကုန် ပြင်ဆင်ဆောက်လုပ်ကြသည်။

ဘုရင်ခံ ရောက်လာသည့် နေ့တွင် စစ်ကိုင်းမြို့၏ ကျက်သရေ ဆောင်အရာရှိများ ၊ ကတော်မယားများ ၊ မြူနီစီပယ် လူကြီးများ အစုံအညီ မဏ္ဍပ်တွင်း၌ နေရာယူလျက် ရှိကြသည် ။ မြို့သူမြို့သားများကိုမူ တစ်ဦးတလေမျှ မမြင်ရ။ အစိုးရအရာရှိများ သည် သာ တရားဝင် အုပ်ချုပ်သူများ အဖြစ် အစုံအညီ ရောက်နေကြသည် ။ ဆာချားအင်းနစ်သည် သင်္ဘောမှ ဆင်းကာ စစ်ကိုင်းဆိပ်ကမ်းသို့ တက်လာသည် ။ သူသည် ခုံညားချော မောသူတစ်ယောက်ဖြစ်သည် ။ မဏ္ဍပ်တွင်း ရောက်ရှိလာသည့် အခါ စစ်ကိုင်းမြို့ရှိ အကောင်းဆုံး ကုလားထိုင်တွင် သူ့ကို ထိုင်စေသည် ။ ထို့နောက် မြူနီစီပယ်ဥက္ကဋ္ဌက ဝမ်းပန်းတသာ ကြိုဆိုသည့် ဩဘာစာတမ်း ကို ဖတ်ကြားသည် ။ ဘုရင်ခံက အလေးတယူ နားထောင်သည် ။

မဏ္ဍပ်အပြင်ဘက်တွင် ပုလိပ်အချို့ကိုသာ တွေ့ရသည် ။ မြို့သူမြို့သား တစ်ယောက်တလေမျှ မရှိ။ မဏ္ဍပ်ရှေ့ရှိ ဧရာဝတီမြစ်ကြီးသည် လည်း တငြိမ်ငြိမ် စီးဆင်းနေသည် ။ မဏ္ဍပ်၏ ပြာသာဒ်ထိပ်တွင် မူအလံများ သည် လေထဲ၌ တဖျပ်ဖျပ် လွင့်နေသည် ။ ဘုရင်ခံ ရောက်လာသည့် အခမ်းအနားမှာ ခြောက်ကပ်ကပ် နိုင်လှသည် ဟု ထင်မိသည် ။ သို့တိုင်အောင် ဆာချား အင်းနစ်အဖို့ မူ ဤအခမ်းအနားကို နေ့စဉ် ရုံးတက်ရုံးဆင်း ဝတ္တရား သဘောမျိုးလောက်သာ ယူဆဟန် တူသည် ဟု ထင်မိသည် ။

ဤသည် မှာ တောမြို့လေး တစ်မြို့တွင် ၁၉၂၈ ၌ တွေ့ကြုံရ သည့် ဒိုင်အာခီအုပ်ချုပ်ရေး၏ ရှုခင်းတစ်ခု ဖြစ်လေသည် ။

ထို့နောက် တိုင်းမင်းကြီး၏ ဧည့်ခန်းတွင် ဆာချားအင်းနစ်နှင့် တွေ့ဆုံသိက္ခမ်းရသည် ။ တိုင်းမင်းကြီးက မိတ်ဆက်ပေးသည် ။ ဘုရင်ခံ၏

အမှုအရာမှာ သိမ်မွေ့သည် ။ ဖော်ရွေစွာ ပြောဆိုဆက်ဆံသဖြင့် ကျွန်တော့်အဖို့ သူ့အောက် ဆယ်နှစ်လောက် နောက်ကျကာ အမှုထမ်းဘဝသို့ ဝင်လာသည့် အရာရှိငယ်တစ်ယောက် အဖြစ်ကိုပင် မေ့သွားသည် ။ သူက ကျွန်တော့်ကို လက်အောက်ငယ်သားလို မဆက်ဆံ။ အင်္ဂလိပ်မိတ်ဆွေ နှစ်ယောက် အာလာပသလ္လာပ ပြောဆိုနေကြပုံအတိုင်း ကျွန်တော်တို့ နှစ်ယောက် စကားလက်ဆုံကျနေကြသည် ။ ဘေးက ပရိသတ်သည် ပင် ကျွန်တော်တို့ ပြောဆိုနေသည် ကို တအံ့တဩ ပါးစပ်အဟောင်းသားနှင့် ငေးကြည့်နေကြသည် ။

သူရောက်လာသည့် ဆိုင်မွန်ကော်မရှင် ကိစ္စအကြောင်း ပြောဖြစ်ကြသည် ။ ဆာဂျန်သည် အိန္ဒိယပြည်သို့ ရောက်ခဲ့ပြီ။ အိန္ဒိယက ဆိုင်မွန်အား အလံနက်ထူကာ ကြိုဆိုသည် ။ "ဆိုင်မွန် ပြန်သွား" ဟု ဆီးကြိုနှုတ် ဆက်ကြသည် ။

"ဒီအဖြစ်မျိုးတော့ စစ်ကိုင်းမှာ ကြုံရဖို့ မရှိပါဘူး ခင်ဗျာ" ကျွန်တော်က အာမဝန္တ ခံလိုက်သည် ။

မြန်မာတို့ သည် ဤမျှရိုင်းစိုင်းသူများ မဟုတ်သည် ကို ကျွန်တော် သိထားသည် ။ ဘုရင်ခံကလည်း ကျွန်တော့်စကားကို ထောက်ခံသဘောတူသည် ။ "ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် သူကတော့ စစ်ကိုင်းကို ရောက်လာဖို့ မရှိပါဘူး" ဟု ဘုရင်ခံက ဆိုသည် ။

ထိုစကားကြောင့် စိတ်ထဲတွင် မကျေမနပ် ဖြစ်မိသည် ။ စစ်ကိုင်းမြို့သည် အုပ်ချုပ်ရေးဘက်က အရေးစိုက်လောက်သည့် မြို့မဟုတ်ဟု ယူဆကြဟန် တူသည် ။ မည်သို့ဖြစ်စေ အရေးကြီးသည့် အဖြစ်အပျက်တို့သည် မကြာမီပင် ဖြစ်ပေါ်လာတော့မည်မှာ သေချာသည် ။ မြန်မာ့ဇာတာ မှေးမှိန်နေသည် မှာ ကြာပြီ။ ယခုမူ စန်းဇာတာ တက် လာပြီ။ သူ

အရေး ကိစ္စကို အင်္ဂလန်က နားစိုက်ခဲ့မည်ဆိုလျှင် မြန်မာ့အခြေအနေသည် တစ်မျိုး တစ်ဖုံ ပြောင်းလဲလာမည် ဖြစ်သည်။ သို့သော် စစ်ကိုင်းသို့ ဆာဂျန်ဆိုင်မွန် ရောက်လာမည် မဟုတ်ဟု ဆိုခြင်းက ဆက်လက် စိတ်ဝင်စားစရာ မရှိတော့သည့် အဖြစ်မျိုးနှင့် ကြုံလာရသည်။ သို့ငြားလည်း စကားစပြတ်သွား မည်စိုးသဖြင့် ဘုရင်ခံနှင့် ဆက်လက် စကားပြောရသည်။

နောက် တစ်ယောက်နှင့် စကားပြောရန် အလှည့်ပေးရမည်ဖြစ်ရာ ဆာချားက ကျွန်တော့်အား ယဉ်ကျေးစွာပင် "ကောလစ်အဖို့ ဒီ ဒေသအသစ်ကို သဘောကျ နှစ်သက်မှာ ပါပဲနော်" ဟု စကားဖြတ်သည်။

"ဟုတ်ကဲ့ ခင်ဗျ၊ ကြိုက်နှစ်သက်တယ် ဆိုပါတော့" ဟု အလိုက်သင့် ပြန်ပြောလိုက်ရသော်လည်း ပြည်နှင့်ဒဏ် ပေးခံရသူလို ခံစားမိလေသည်။

စစ်ကိုင်းမြို့တွင် နေရသည် ကိုပင် စိတ်ထဲမှာ တအံ့နွေးနွေး ဖြစ်နေမိသည်။ အမှန်စစ်စစ် ဤဒေသတွင် မပျော်ပိုက်သည် ကို ကျွန်တော် သိသည်။ သို့တိုင်အောင် ဤဒေသသို့ ကျွန်တော့်အား ပို့သူမှာ ဘုရင်ခံ ကိုယ်တိုင် ဖြစ်လေရာ မနေချင်လို့ လည်း ပြုပြင်လို့ ရသည့် ကိစ္စ မဟုတ်မှန်း ကျွန်တော် နားလည်မိသည်။ သူကမူ စစ်ကိုင်းတွင် ကျွန်တော့်ကို နေရာချထားလိုက်ပြီ။ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲက သူ နေရာချထားမှုကို ကန့်ကွက်ငြင်းဆန်လျက် ရှိနေသည်။

ဘုရင်ခံ ပြန်သွားလျှင် ကျွန်တော်လည်း စစ်ကိုင်းတွင် ပျော်ပိုက်
အောင် နေထိုင်သွားရန် ကြိုးစားရသည်။ ။ အရေးပိုင်အိမ်သည် ဧရာဝတီ
မြစ်ကမ်းနဖူးတွင် တည်ရှိသည်။ ။ ဧပြီရောက်လျှင် ရာသီဥတုမှာ ဆိုးရွား
လာသည်။ ။ တိဗက်တွင် ဆီးနှင်းတို့ အရည်ပျော်ချိန်ရောက်လျှင်
စစ်ကိုင်း ရာသီဥတုမှာ ပူပြင်း ခြောက်သွေ့လာသည်။ ။ နေပူရှိန်သည်
တဖြည်းဖြည်း မြင့်တက်လာသည်။ ။ မြစ်ရေကလည်း တက်လာသည်။ ။
လေပူ လေခြောက်များ တိုက်သည်။ ။ မြေများ ပပ်ကြားအက်လာသည်။ ။
သို့သော်လည်း ဧရာဝတီမြစ်သည် ချစ်ချစ်တောက်ပူလောင်သည့် လွင်
တီးခေါင်ကို ဖြတ်ကာ တငြိမ့်ငြိမ့်စီးနေသည်။ ။

ကမ်းနဖူးတွင် မန်ကျည်းပင်များ ပေါက်လျက်ရှိရာ အရိပ်အဝါသ
ကောင်းလှသည်။ ။ မန်ကျည်းရွက်စိပ်စိပ်၏ အရိပ်တွင် နေပြောက်တစ်စ
က်မှ မထိုးလာ။ နီရဲရဲ အဆင်းကို ဆောင်သည့် စိန်ပန်းပွင့်တို့ သည် စစ်
ကိုင်းနွေ၏ အလှကျက်သရေကို တစ်မျိုး ဖြိုးဝေစေသည်။ ။ အင်္ဂလိပ်ရှာ
င်းကို မြင်နေကျ ကျွန်တော့်အဖို့ စိန်ပန်း၏ အဆင်းသည် မျက်စိကို ပူရဲ
ကျိန်းစပ် စေသည်။ ။

ညရီဆည်းဆာတွင် ဧရာဝတီမြစ်ကမ်းအတိုင်း လမ်းလျှောက်လေ့ ရှိ
သည်။ ။ စိန်ပန်းသည် မမွေး။ သို့သော် အခြားပန်းရနံ့တို့ ကြိုင်သင်းနေ
သဖြင့် စစ်ကိုင်းညနေခင်းတို့ မှာ သာယာသည်။ ။

ဧရာဝတီ တစ်ဖက်ကမ်းတွင် အင်းဝမြို့ဟောင်း ရှိသည် ။ ထိုဒေသ၊
ထိုအရပ်မှာ ပင် မှန်နန်းရာဇဝင်ကြီးကို ပြုစုခဲ့ကြသည် ။ ယခုမူ နန်းမြို့
ဟောင်းမှာ ပြိုပျက်နေပြီ။ ညောင်ပင်များ နှင့် အခြား ချုံနွယ်သစ်ပင်တို့
ဖျက်ဆီးသဖြင့် ပျက်စီးကာ တောအတိ ဖြစ်နေပြီ။ ဘုရားပြို ဘုရားပျက်
တို့ မှာ လင်းနို့များ အိပ်တန်းတက် ခိုအောင်းရာ ဒေသများ ဖြစ်နေပြီ။ န
န်းမြို့နေရာတွင် ယခု လယ်ကွင်းများ ဖြစ်လာသည် ။ အင်းဝပျက်သုဉ်း
သည် မှာ နှစ်ပေါင်းတစ်ရာ ရှိချေပြီ။ တစ်ချိန်က နန်းမြို့နေရာတွင် ယခု
ရွာငယ်ကလေးများ အခြေစိုက်လျက် ရှိနေသည် ။

ညနေခင်းတွင် ကျွန်တော်သည် အင်းဝဘက်ကမ်းသို့ ကူးလာခဲ့သည်
။ လယ်ကွင်းတစ်ခုဘေးတွင် တဲငယ်တစ်ခု၌ လူစုလူဝေးကို တွေ့ရ သ
ည် ။ လူတစ်စုသည် တဲတစ်နေရာတွင် ထိုင်နေကြပြီး ကွင်းလယ်သို့ စူးစို
က်ကြည့်နေကြသည် ။ ကွင်းလယ်၌ ကြိုးဝိုင်းတစ်ခုအတွင်း အလံဖြူ
ထိုးကာ အဘိုးအိုတစ်ယောက်သည် မြေကြီးတွင် ကျင်းတစ်ခု တူးဆွနေ
သည် ။

ကျွန်တော်နှင့် အတူပါလာသည့် စာရေးကြီးဘက်သို့ လှည့်ကာ-

"ဟိုမှာ ဘာလုပ်နေတာလဲ" ဟု မေးမိသည် ။

"သိုက်ဆရာတစ်ယောက် သိုက်တူးနေတာပါ"

စာရေးကြီးက ခပ်အေးအေးပင် အဖြေပေးသည် ။

"လယ်တဲဆီ သွားကြမယ်၊ သူတို့ နဲ့ စကားစမြည် ပြောကြည့်ကြ မ
ယ်"

ကျွန်တော့်စာရေးမှာ ခင်ငယ်ငယ်ပင် ဖြစ်သည် ။ သွက်လက်
ချက်ချာသည် ။ သူက ကျွန်တော့်ထက် စိတ်အားထက်သန်နေဟန် တူသ

ည် ။ ရှေ့က ပြေးသွားသည် ။ ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေကိုပင် အလေး
မထားတော့ပေ။ လူစုလူဝေးနှင့် မလှမ်းမကမ်းရောက်လျှင် "အရေးပိုင်မ
င်း ကြွလာတယ်" ဟု ကြေညာလိုက်သည် ။

ပရိသတ်မှာ လှုပ်လှုပ်ရှားရှား ဖြစ်သွားသည် ။ ဖျာပေါ် ထိုင်နေကြသူ
များ နှင့် သိုက်ဆရာက ကျွန်တော့်ကို ဦးညွှတ်ကာ အရိုအသေပေးသည်
။ သို့သော် သူတို့ အမှုအရာမှာ ကျွန်တော် ရောက်လာသည် ကို လိုလား
သည့် ပုံ မပေါ်။ အင်္ဂလိပ်အရာရှိဆိုသည် အမှုအခင်း စစ်ဆေးရန် ရှိမှ
ရောက်လာတတ်သူများ ဖြစ်သည် ။ ယခုလည်း ဘာအမှုကိစ္စကို စစ်
ဆေးရန် ရောက်လာပြန်ပြီလဲဟု သံသယ ရှိနေကြဟန် တူသည် ။ သည်
လို အခြေအနေမျိုးတွင် ကျွန်တော်က ဟိုမေး သည် မေးလုပ်လျှင် ကော
င်းကောင်း အဖြေပေးကြမည် မဟုတ်သည် မှာ သေချာသည် ။ သို့ဖြစ်ရာ
ဘာမျှ မမေးစမ်းတော့ဘဲ အကဲခတ်နေမိသည် ။ သိုက်ဆရာနှင့် အလံဖြူ
လေးများကို တစ်လှည့်စီ ကြည့်နေမိသည် ။

ကျွန်တော် ရောက်လာသည် မှာ အစစ်အဆေးလုပ်ရန် မဟုတ်သည်
ကို သိသွားသည် နှင့် သူတို့ လုပ်ကိုင်နေကြသည့် ကိစ္စကို ပြောပြသည် ။
သိုက်ဆရာသည် တူးရွင်းကို ကိုင်ရင်း သူ့ကိစ္စကို ရှင်းပြသည် ။

"သိုက်နန်းစောင့်ကို ကျွန်တော် မိထားပြီ၊ ပြီးတော့ အရိုးတွေ လည်း
တွေ့ရတယ်"

"ဘာ သိုက်နန်းစောင့်လဲ"

"ဥစ္စာစောင့်ပါ၊ ကျွန်တော့်စည်းဝိုင်းထဲက အပြင်ကို မထွက်နိုင်တော့
ပါဘူး၊ ပြီးတော့ အရိုးတွေ တွေ့ရပြီဆိုတော့ ရွှေငွေပစ္စည်းတွေဖို့
သေချာနေပါပြီ"

ထိုအခါတွင် မှ သူ ရှင်းပြသည့် သဘောကို ကျွန်တော် နားလည်မိသ

ည် ။ အင်းဝသည် နေပြည်တော်ဟောင်း ဖြစ်သည် ။ တစ်ချိန်က နန်းမြို့ဖြစ်ခဲ့သည် ။ အင်းဝကို ရန်သူက အကြိမ်ကြိမ် ဝင်တိုက်သည် ။ ပြေးရလွှားရသည် ။ သို့ဖြစ်ရာ ဤမြို့ဟောင်းတွင် မင်းညီမင်းသားတို့ ပိုင် ရွှေငွေပစ္စည်း လက်ဝတ်ရတနာ စသည် တို့ ကို မြှုပ်နှံထားကြမည်။ အကယ်၍ ဘုရင့်ဘဏ္ဍာ ဖြစ်ခဲ့သော် ထိုနေရာတွင် အစောင့်အနေအဖြစ် လူတစ်ယောက်ကို အရှင်လတ်လတ် စတေးခဲ့မည်။ သူ့တာဝန်မှာ ဘုရင့် ဘဏ္ဍာ သိုက်ကို မပျောက်မပျက်အောင် စောင့်ကြပ်ရန်ပင် ဖြစ်သည် ။

"ဥစ္စာစောင့်ကို ခင်ဗျား မြင်ဖူးသလား" ဖျာပေါ်တွင် ထိုင်နေသည့် အဘိုးကြီးတစ်ယောက်ကို မေးကြည့်မိသည် ။

"ဥစ္စာစောင့်တော့ တွေ့ဖူးပါတယ်၊ ခဏခဏ ကိုယ်ထင်ပြတာပဲ ခင်ဗျ၊ ရိုးရိုးလူ လာပြီး သူ့သိုက်ကို တူးရင်တော့ ဒုက္ခရောက်ပြီသာ မှတ်ပေတော့"

"ဒီနေရာမှာ ဘဏ္ဍာတွေ ရှိတယ်ဆိုတာ ဘယ်လိုနည်းနဲ့ တပ်အပ်သေချာ ပြောနိုင်သလဲ" ကျွန်တော့်မေးခွန်းမှာ သင့်မှ သင့်ရဲ့ လားဟု မေးပြီး မှ သတိရလာသည် ။

"ဒီနားမှာ ဥစ္စာစောင့် သွားလာနေတာကို မြင်တဲ့ သူတွေ အများကြီးပဲ ခင်ဗျ၊ ပြီးတော့ သိုက်ဆရာကလည်း အရိုးတွေ တွေ့နေပြီ၊ သိုက်ကို အရိုးအောက်မှာ အမြဲ တွေ့ရတတ်တာပဲ"

သိုက်ဆရာသည် ကျွန်တော့်ဆီသို့ လျှောက်လာသည် ။ သူ့ လက်ထဲမှ အရိုးလေးတစ်ချောင်းကို ပြသည် ။ လူရိုးနှင့် ကား မတူလှဟု ထင်သည် ။ သို့သော်လည်း လူရိုးဟုတ်၊ မဟုတ် ကျွန်တော် မသိသဖြင့် ဘာမျှ မပြောဘဲ နေလိုက်သည် ။

"မြေကြီးက သိပ်မာတယ်၊ သိုက်နန်းဆီ ရောက်ဖို့ အတော်ကြာ တူး

ရလိမ့်မယ်" ဟု သိုက်ဆရာက ဆိုသည်။ ။

"ဥစ္စာရှိတာ သေချာတယ်နော်"

"နောက်ဆုံးမှာ တော့ တစ်ခုခု တွေ့တာချည်းပဲ" သူ့မျက်နှာထားမှာ အနည်းငယ် တင်းမာနေသည်။ ။ ကျွန်တော်၏ သံသယစကားကို သူ နှစ်သက်ဟန်မတူ။

သူ့အဖြေကိုလည်း ကျွန်တော် မကျေနပ်ပါ။ ပစ္စည်းရှိချင်မှ ရှိမည်။ သေချာသည့် ကိစ္စမဟုတ်။ လယ်ရှင်သည် သူ့လယ်တော အနီးတစ်ဝိုက်တွင် ဥစ္စာစောင့် ကိုယ်ထင်ပြသည် ကို မြင်ဖူးကာ ဤအနီးအနား၌ ဘဏ္ဍာသိုက် ရှိနိုင်သည် ဟု ယူဆပြီး သိုက်ဆရာရှာကာ တူးခိုင်းခြင်း ဖြစ်လိမ့်မည်။ သိုက်ဆရာကို ပိုက်ဆံအနည်းငယ် ပေးရလိမ့်မည်ထင်သည်။ ။ ထိုနေရာ တစ်ဝိုက်သည် မင်းနေပြည်ဟောင်း ဖြစ်လေရာ လယ်ထွန်ရင်း ရွှေတို ငွေစတို့ တွေ့နိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ။

အတန်ငယ် မှောင်ရီပျိုး လာပြီ။ သို့နှင့် စစ်ကိုင်းဘက်သို့ ပြန်လာခဲ့သည်။ ။ စစ်ကိုင်း ဆိပ်ကမ်းကိုပင် ကောင်းကောင်း မမြင်ရတော့။ ထိုအခိုက်မှာ ပင် ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် ဥစ္စာစောင့် မြင်ဖူးခဲ့သည် ကို အမှတ်ရလာသည်။ ။

ထိုအချိန်က ကျွန်တော်သည် ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် ရောက်နေသည်။ ။ တစ်ညတွင် ရခိုင်ဘုရင်တို့ ၏ မြို့တော်ဟောင်းတစ်ခု၌ ညအိပ်ရန် ကြိုကြိုက်ရသည်။ ။ ကျွန်တော်တို့ တည်းခိုသည့် နေရာမှာ တစ္ဆေ အလွန် ခြောက်သည် ဟု နာမည်ကြီးသည့် ဗိုလ်တဲဖြစ်သည်။ ။ ထိုနေရာအနီး တစ်ဝိုက်တွင် ဥစ္စာသိုက်နန်း တစ်ခု ရှိသည် ဟူ၍ လည်း ဒေသခံတို့ က ယူဆကြသည်။ ။

ဗိုလ်တဲမှာ ခြေတံရှည် အဆောက်အအုံဖြစ်သည်။ ။ လှေကားထစ်များ

မှာ ကျဲပြီး စောက်သည် ။ လှေကားမှ တက်သွားလျှင် ဝရန်တာသို့ ရောက်သည် ။ ပြီးမှ အထဲဝင်ရသည် ။ ကျွန်တော်သည် ဝရန်တာနှင့် မနီးမဝေး အခန်းထဲတွင် ထိုင်နေသည် ။ အောက်လင်းမီးအိမ်က ထိန်လင်းနေလေရာ လှေကားဆီသို့ ကောင်းကောင်း မြင်နိုင်သည် ။ ရခိုင်ပြည်နယ် ကျောက်စာဌာနမှ ဦးစံရွှေဘုနှင့် ကျွန်တော်တို့ နှစ်ယောက် စကားလက်ဆုံ ကျနေကြသည် ။ ကိုးနာရီခန့်တွင် ဗိုလ်တဲတစ်ခုလုံး သိမ့်သိမ့်တုန်အောင် လှုပ်ခါသွားသည် ။ ဦးစံရွှေဘုလည်း အံ့အားသင့်သွားပြီး "ငလျင်လှုပ်တယ် နဲ့ တူတယ်" ဟု ဆိုသည် ။

ထိုခဏမှာ ပင် ရခိုင် အဘွားကြီးတစ်ယောက် တက်လာသည့် အရိပ်အယောင်ကို ကျွန်တော် မြင်လိုက်ရသည် ။ ကျွန်တော့်ထံသို့ လာရောက် အသနားခံကာ လျှောက်ထားစရာ ရှိသည် ကို ပြောဆိုရန် ဖြစ်လျှင်မူ အချိန်လင့်နေပြီ ဖြစ်သည် ။ သို့နှင့် ကျွန်တော်လည်း အံ့အားသင့်လျက်ပင် လှေကားထိပ်တွင် ရပ်နေသော အဘွားကြီးကို စိုက်ကြည့်နေမိသည် ။ သူ့မျက်နှာတွင် ပါးရေ နားရေများ တွန့်နေသည် ကို သတိထားလိုက်မိသည် ။ သူသည် အတော်ကြာကြာလေးပင် ကျွန်တော့်ကို စိုက်ကြည့်နေသည် ။ ပြီးမှ ဝရန်တာဘက်သို့ လျှောက်သွားကာ ပျောက်သွားသည် ။ ဝရန်တာက ဆင်းသွားရန်လည်း မဖြစ်နိုင်။ ထွက်ရန် လမ်းမရှိ။ အခန်းထဲသို့သာ ဝင်ပေါက်ရှိသည် ။

ကျွန်တော်လည်း ထိုင်နေရာမှ ဝုန်းခနဲထကာ "အပြင်ဘက်မှာ လူတစ်ယောက် ရောက်နေတယ် ထင်တယ်" ဟု အလန့်တကြား အော်မိသည် ။ စိတ်ထဲတွင် မူ ငါတော့ တစ္ဆေခြောက်ခံရပြီဟု တထစ်ချ ယုံကြည်လိုက်သည် ။ တကယ်ကလည်း သက်ရှိလူနှင့် တစ္ဆေကို ခွဲခြားနိုင်ပါသည် ။ မျက်စိနှင့် တပ်အပ်မြင်ခြင်းကြောင့် ခွဲခြားနိုင်သည် ကား မဟုတ်။ စိတ်ထဲက အလိုလိုသိကာ ခွဲခြားနိုင်ခြင်းသာ ဖြစ်သည် ။ ငါ့ကိုတော့

တစ္ဆေခြောက်ပြီဟု သိလိုက်ခြင်းမျိုး ဖြစ်သည်။ ။ ဝရန်တာဘက် ထွက်ကာ လူသူ အရိပ်အခြည်ကို ကြည့်သည်။ ။ ရှာသည်။ ။ အပြင်ဘက်တွင် မည်သူမျှ မရှိ။ ရှာလို့ လည်း တွေ့နိုင်မည် မဟုတ်ဟု ကျွန်တော် နားလည်လိုက် သည်။ ။

နောက်တစ်နေ့ မနက်တွင် ဒေသခံပုဂ္ဂိုလ်များ ရောက်လာကြသည့် အခါ ညက တစ္ဆေအခြောက်ခံရသည့် အကြောင်းကို ပြောမိသည်။ ။ သူတို့က ကျွန်တော့်ကို လေးလေးစားစားပင် အဖြေရှာပေးကြသည်။ ။

"အရေးပိုင်မင်း မြင်လိုက်တာဟာ ဥစ္စာစောင့်မပါပဲ၊ ရှေးမင်းတွေရဲ့ ဘဏ္ဍာတွေကို စောင့်တဲ့ သိုက်နန်းရှင်မပေါ့။ သူတို့ ဘဏ္ဍာတွေကို စောင့်ဖို့ ထားခဲ့တဲ့ ဥစ္စာစောင့်မ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလိုပဲ ဒီဗိုလ်တဲပေါ်ကို လှေကားက တက်တက် လာပြီး ဝရန်တာဘက် ရောက်တော့ ပျောက်ပျောက်သွားလေ့ရှိပါတယ်"

"ဘုရင်တွေက သူ့ဝိညာဉ်ကို ဘယ်လိုဖမ်းချုပ်ထားနိုင်သလဲ" ကျွန်တော်က မေးမိသည်။ ။

"သရဲ စောင့်ရှောက်စေချင်တဲ့ နေရာမှာ လူတစ်ယောက်ကို အရှင်လတ်လတ် မြေမြှုပ်လိုက်တာပဲ"

"ဟုတ်ပါပြီ၊ ဒါပေမဲ့ ဘာဖြစ်လို့ အရှင်လတ်လတ် မြေမြှုပ်လိုက်တာနဲ့ သူ့ဝိညာဉ်ကို ဘယ်ပုံ ထိန်းချုပ်ပြီး ဖြစ်သွားနိုင်သလဲ"

"သေတဲ့ အချိန်လေးမှာ သေသူရဲ့ ဝိညာဉ်ဟာ မှော်ဆရာ ကွန်ရက်ထဲမှာ မလှုပ်သာ မရှားသာ မိသွားတာ ဖြစ်မှာ ပေါ့"

"ကျွန်တော်တော့ အဲဒီသဘောကို နားမလည်ဘူး"

"ကျွန်တော်တို့ ဘုရင်တွေက နားလည်လို့ ထိန်းချုပ်ထားနိုင်တာပေါ့၊

ညကပဲ အရေးပိုင်မင်း ဥစ္စာစောင့်ကို မြင်လိုက်ရပြီ မဟုတ်လား"

"ဘာဖြစ်လို့ ဗိုလ်တဲက အရင် လှုပ်ရတာလဲ"

"ဥစ္စာစောင့်က သူ လာနေပြီဆိုတာ အရေးပိုင်မင်းကို အသိပေးတဲ့ သဘောပါ"

"ဗိုလ်တဲက ဘယ်လို လှုပ်သလဲ"

"ဗိုလ်တဲက တကယ်လှုပ်တာ မဟုတ်ပါဘူး၊ အရေးပိုင်မင်း စိတ်ထဲက ဗိုလ်တဲ လှုပ်သွားတယ်လို့ ထင်ရတာပါ"

အင်းဝဘက်မှ ပြန်ခဲ့ပြီး စစ်ကိုင်းဘက်သို့ အကူးတွင် ကျွန်တော့် စိတ်ထဲ၌ လွန်ခဲ့သည့် သုံးနှစ်တုန်းက ရခိုင်ပြည်နယ်၌ ကြုံတွေ့ခဲ့ရသည်တို့ကို ပြန်လည်အမှတ်ရလာသည် ။ လှေပေါ်တွင် ကျွန်တော်နှင့် အတူပါလာသည့် မြန်မာလူငယ်အရာရှိအား ထိုအကြောင်းကို ပြောပြမိသည် ။

"ကျွန်တော်တော့ တစ္ဆေရှိတယ်ဆိုတာ မယုံဘူး" ဟု ထိုအရာရှိက ဆိုသည် ။

ဤသည် မှာ စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းသည် ။ သူသည် ခေတ်ပညာတတ်တစ်ယောက်ဖြစ်သည် ။ တက္ကသိုလ်မှ ဘွဲ့ရသူလည်း ဖြစ်သည် ။ ခေတ်ပညာမတတ်သည့် တောသူတောင်သားတွေထက် သူ့အရည် အသွေးက ပိုသာသဖြင့် တစ္ဆေသရဲ အယူအဆတွေကို လက်မခံနိုင်ခြင်းလား။ ဤသို့ကား မဟုတ်။ သူ့တွင် ခိုင်လုံသည့် အကြောင်းပြချက် ရှိ သည် ။

"စစ်ဖြစ်တုန်းက ဘားမားရိုင်ဖယ် တပ်ရင်းနှစ်နဲ့ အတူ စစ်မြေပြင် ရောက်သွားတယ်၊ စစ်ပြေငြိမ်းတော့ အီဂျစ်ပြည် စူးအက်တူးမြောင်း

ဘေးက "ကန်တရာ" မှာ ကျွန်တော်တို့ တပ်စခန်း ချနေတယ်၊ တစ်နေ့တော့ ပို့ဆက်မှာ အာရပ်တွေ မကျေမနပ်ဖြစ်ပြီး အင်္ဂလိပ်အရာရှိတစ်ယောက်နဲ့ သူ့အစောင့်ကို သတ်တယ်၊ ကျွန်တော်တို့ ရောက်သွားပြီး အာရပ်လူ အုပ်ထဲကို သေနတ်နဲ့ ပစ်ထည့်လိုက်တာ လူနှစ်ရာလောက် သေတယ်၊ အလောင်းတွေ ထပ်နေတာပဲ၊ ကျွန်တော်တို့ မှာ အလောင်းတွေကြားက ကျော်လွှားပြီး မနည်းတပ်ကို ပြန်လာခဲ့ရတယ်၊ သူသေတွေကြား သွားလာကြရတာပဲ၊ တစ္ဆေဆိုလို့ တစ်ကောင်မှ မတွေ့ကြပါဘူး၊ တစ္ဆေဆိုတာ တကယ်ရှိခဲ့ရင် အဲဒီညမှာ တစ်ကောင်ကောင်တော့ တွေ့မှာ ပေါ့"

အိမ်ပြန်ရောက်လျှင် ညစာကို ကောင်းကောင်း စားလိုက်သည် ။ သည် နေ့တွင် အတွေ့အကြုံသစ်တစ်ခု ရလာခဲ့သဖြင့် လူဖြစ်ကျိုးနပ်ပြီဟု ကျွန်တော် ထင်မိပါသည် ။ သိုက်ဆရာနှင့် တွေ့ခဲ့ရပုံကို တိုင်းမင်းကြီးအား အစီရင်ခံလျှင် သူကြိုက်ချင်မှ ကြိုက်မည်။ သို့တိုင်အောင် ကျွန်တော့် စိတ်ထဲတွင် ကား အသိအမြင်သစ်တစ်ခု တိုးခဲ့သည် ဟု အောက်မေ့မိလေ သည် ။
